

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
BACHELOR OF COMMERCE (B.COM.)
EXAMINATION: - MAY 2023
SECOND SEMESTER

Subject: Business Management (BCOM19-109)

Date: 25/5/2023

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 100 pm

- Instructions:** 1) Attempt all Questions
 2) Figures to the right indicate full marks

Q. 1. A. Answer the multiple Choice questions. (Any 10) (10)

1. Hawthorne experiments are divided into _____ phases.
 a) 4
 b) 3
 c) 2
 d) 5
2. _____ are techniques of motivation.
 a) Money
 b) Quality of working life
 c) Job enrichment
 d) All of these
3. _____ is the bridge between the present and the future
 a) Motivation
 b) Planning
 c) Leadership
 d) Decision Making
4. _____ is a process which includes choosing the best alternative among various alternatives.
 a) Decision making
 b) Communication
 c) Planning
 d) Controlling
5. _____ is a new philosophy in Management.
 a) Organization
 b) Motivation
 c) Planning
 d) MBO
6. Knowledge of hardware and software is concerned with _____ skills.
 a) Analytical
 b) Computer
 c) Conceptual
 d) Administrative
7. _____ was the first person who considered Management as a Science.
 a) Elton Mayo
 b) Henry Fayol
 c) F.W. Taylor
 d) Peter Drucker
8. _____ Sector includes extractive and genetic industry.
 a) Primary
 b) Secondary
 c) Tertiary
 d) None of these
9. _____ is intangible factor which is related to individual and group.
 a) Moral
 b) Motivation
 c) Direction
 d) Controlling
10. _____ has contributed towards motivation theory.
 a) Abraham Maslow
 b) Fredrick Herzberg
 c) McGregor
 d) All of these
11. _____ is the prime objective of traditional management.
 a) Loss
 b) Goodwill
 c) Profit
 d) Reserve
12. Ability to break down complex problems or situations into smaller parts is called _____ skills.
 a) Analytical
 b) Computer
 c) Conceptual
 d) Administrative
13. ---- helps in better control on time.
 a) Event Management
 b) Place Management
 c) Disaster Management
 d) Time Management

- Q.1. B. Answer in one Sentence (Any 5) (10)**
1. What is meant by scientific management?
 2. Define Planning.
 3. State the meaning of directing.
 4. What is meant by autocratic style of leadership?
 5. Write the definition of controlling.
 6. Define the term Business Management.
 7. Define Motivation.
- Q. 2) Write Short Note (Any 4) (20)**
1. Levels of Management
 2. Essential qualities of a good Leader
 3. Different styles of Leadership
 4. Communication
 5. Planning
 6. Principles of Organisation
- Q. 3) Answer the following question in 150 words. (any 3) (30)**
1. Explain the advantages and limitations of "Management by Objectives" (MBO).
 2. Explain the techniques of Forecasting.
 3. Explain the term Business and explain the nature of business in detail
 4. What are the merits and limitation of 'Functional Organization'
 5. Explain the functions of Management.
- Q. 4) Answer the following question in 300 words. (any 2) (30)**
1. Explain the various styles of Leadership with their advantages and limitations.
 2. What do you mean by Management? Management is an Art, Science and Profession. Explain.
 3. Explain types of Organisations with their merits and limitations.
 4. Explain the 14 principles of Management.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्र. १. अ खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०) (१०)**
१. हॉर्थार्न प्रयोगाचे विभाजन ---- टप्यां मधे केले गेले आहे.
अ) ४ ब) ३
क) २ ड) ५
 २. ----- प्रेरणा तंत्र आहे.
अ) पैसा ब) कार्यपध्दतीची गुणवत्ता
क) नोकरी संपन्नता ड) या सर्व
 ३. वर्तमान आणि भविष्य यातील --- हा दुवा आहे.
अ) प्रेरणा ब) नियोजन
क) नेतृत्व ड) निर्णय घेणे
 ४. ----- म्हणजे ईतरांच्या क्रियांना मार्गदर्शन करण्याचे निर्णय घेण्याचे सामर्थ्य होय.
अ) निर्णय करणे ब) संवाद
क) नियोजन ड) नियंत्रण
 ५. ----- हे व्यवस्थापनातील नवीन तत्त्वज्ञान आहे.
अ) सघटना ब) प्रेरणा
क) नियोजन ड) एम.बी. ओ

६. हार्डवेअर आणि सॉफ्टवेअरचे ज्ञान-----.
- अ) विश्लेषणात्मक कौशल्य ब) संगणक कौशल्य
क) संकल्पनात्मक कौशल्य ड) प्रशासकीय कौशल्य
७. व्यवस्थापन एक शास्त्र आहे हे प्रथम सांगणारा ---- हा होता.
- अ) एलटन मेयो ब) हॅन्नी फेयॉल
क) एफ. डब्ल्यू टेलर ड) पीटर ड्रुकर
८. क्षेत्रात शेती आणि अनुवांशिक उद्योगांचा समावेश आहे.
- अ) प्राथमिक ब) माध्यमिक
क) दर्जा ड) यापैकी एकही नाही
९. हा अमूर्त (intangible) घटक आहे जो वैयक्तिक आणि गटाशी संबंधित आहे.
- अ) मनोधैर्य ब) प्रेरणा
क) दिशा ड) नियंत्रित करणे
१०. ने प्रेरणा सिद्धांताचे योगदान दिले आहे.
- अ) अब्राहम मॅस्तो ब) फ्रेडरिक हर्झबर्ग
क) मॅकग्रेगर ड) वरील सर्व
११. पारंपारिक व्यवस्थापनाचे मुख्य उद्दिष्ट मिळविणे असते.
- अ) तोटा ब) नफा
क) सद्भावना ड) निधी
१२. समस्याला लहान भागात खंडित करण्याची क्षमताला ----- कौशल्य म्हणतात.
- अ) विश्लेषणात्मक कौशल्य ब) संगणक कौशल्य
क) संकल्पनात्मक कौशल्य ड) प्रशासकीय कौशल्य
१३. वेळेवर चांगले नियंत्रण ठेवण्यासाठी ----- ची मदत होते.
- अ) कार्यक्रम व्यवस्थापन ब) स्थान व्यवस्थापन
क) आपत्ती व्यवस्थापन ड) वेळेचे व्यवस्थापन

प्र. १. ब एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही ५)

(१०)

१. शास्त्रीय व्यवस्थापन म्हणजे काय?
२. नियोजनाची व्याख्या काय?
३. निर्देशनाचा अर्थ काय?
४. हुकूमशाही नेतृत्व म्हणजे काय?
५. नियंत्रणाची व्याख्या लिहा
६. व्यवसाय व्यवस्थापनाची व्याख्या काय?
७. अभिप्रेरणाची व्याख्या सांगा

प्र. २) टीपा लिहा. (कोणतेही ४)

(२०)

१. व्यवस्थापनाची पातळी
२. कुशल नेतृत्वाचे गुण
३. नेतृत्वाच्या विविध शैली
४. संवाद
५. नियोजन
६. आयोजन करण्याचे तत्व

प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा. (कोणतेही ३)

(३०)

१. एम. बी. ओचे फायदे आणि मर्यादा स्पष्ट करा.
२. अंदाज वर्तवण्याचे तंत्र सविस्तर स्पष्ट करा.
३. व्यवसाय संकल्पना स्पष्ट करा. आणि व्यवस्थाचे स्वरूप सविस्तर स्पष्ट करा.
४. कार्यत्मक संघटनाचे गुण आणि मर्यादा सांगा.
५. व्यवस्थापनाचे कार्य स्पष्ट करा.

प्र. ४) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तरे ३०० शब्दांत लिहा. (कोणतेही २)

(३०)

१. नेतृत्वाच्या विविध शैली, त्यांचे फायदे आणि मर्यादा स्पष्ट करा.
२. व्यवस्थापन म्हणजे काय? “व्यवस्थापन ही एक कला, शास्त्र आणि व्यवसाय आहे स्पष्ट करा.
३. संघटनाचे प्रकार आणि त्यांच्या मर्यादा आणि फायदे स्पष्ट करा.
४. व्यवस्थापनातील १४ तत्त्वे स्पष्ट करा.
